

EK1

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK (Türkçe) LİSANS PROGRAMININ ZİYARET TAKIMI RAPORU'NA BAĞLI OLARAK MiAK-MAK KARAR GEREKÇESİ

14-15-16 Aralık 2022 tarihlerinde gerçekleşen kurum ziyaretinin ardından, Mimarlık Akreditasyon Kurulu'nun 20 Temmuz 2023 tarihli 9. Dönem 8. Toplantısı'nda alınan 1 no'lu kararla **KOŞULLU 6 YILLIK AKREDİTASYON**'a hak kazanan KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK (Türkçe) LİSANS PROGRAMI'nın Ziyaret Takımı Sonuç Raporu'na bağlı olarak MiAK-MAK'ın karar gerekçesi aşağıda yer almaktadır.

Ziyaret Takımı Raporu'nda programın güçlü özellikleri olarak aşağıdaki saptamalar yapılmıştır:

- KTÜ Mimarlık Programı'nın en güçlü olduğu yan, bulunduğu bölgeye mesleki ve sosyo-kültürel anlamda katkı yapıyor olmasıdır. Bu durumun en önemli göstergeleri; öğretim elemanlarının, öğrencilerin ve yöneticilerin duyarlı ve öncül çalışmaları; bölgedeki gelişmelerle ilgili ve mesleki alanda etkin çalışmalar yapılması; yerel yönetim ve meslek örgütleriyle sıkı ilişkiler içinde olunması; geliştirilen projelerle bölgenin sorunlarının çözümüne katkı sağlanması; Doğu Karadeniz Arşivi'nin ve Tez Arşivi'nin bölümde muhafaza ediliyor olmasıdır.
- KTÜ Mimarlık Programının kurumsal bir geçmişe ve tarihe sahip olması eğitim alanında da öncü olduğunu göstermektedir. Mezunları arasında çok sayıda akademisyenin bulunması nedeniyle programın ulusal eğitim ortamına yoğun katkısı açıkça görülmektedir.
- Öğrenci odaklı bir mimarlık ortamının yaratılmış olması; öğretim üyesi kadrosu sayısının, çeşitliliğinin ve donanımın, kadro dağılımının yeterli olması ve bunu takiben stüdyo yürütücülerinin farklı uzmanlık alanlarından olması; seçmeli ders sayısının fazlalığı ve çeşitliliği; akademisyen-öğrenci ilişkisinin güçlü olması; gelenekselleşmiş ve devamlılığı sağlanmış uluslararası kongre organizasyonunun bulunması; öğrenciler tarafından (kulüp ve topluluk) eğitim ve sosyal amaçlı etkinliklerin gerçekleştiriliyor olması ve basılı yayınlar ve bülten üretiliyor olunması da öğrenci-eğitim kadrosu-program üçlemesinin sıkı ilişkilerini göstermektedir. Ziyaret sırasında gözlenen en önemli değerlerden biri de tüm öğretim elemanlarının ve öğrencilerin aidiyet duygularının çok güçlü olmasıdır.
- Mezunlarla iletişim konusunda, bölümde yer alan komisyona ek olarak, bölüm ile koordineli olarak çalışan bir sivil toplum örgütünün (KTÜ Mimarlık Bölümü Mezunları Derneği) varlığı da bu durumu desteklemektedir. Eğitimin KTÜ Kampüsü içinde sürüyor olması ve kampüs hayatının sağladığı olanakların, mekanların ve eğitim alanlarının yeterliliği, kampüsün erişilebilirliği ve Programın Çift Anadal ve Yan Dal Programları ile sağladığı disiplinler arası ilişkiler, etkileşim ve işbirlikleri diğer güçlü özellikler olarak öne çıkmaktadır. Deneysel Tasarım Atölyesinin varlığı ve Sayısal Tasarım Laboratuvarının müfredatla ilişkilendirilerek kullanılması da eğitim ortamının zenginliğinin göstergesidir.

Ziyaret Takımı Raporu'nda programın MiAK Akreditasyon Koşulları konusundaki sorunları olarak aşağıdaki saptamalar yapılmıştır:

- Ziyaret Takımı müfredat planlaması, bilimsel araştırma etkinliklerinin yetersizliği ve öğrenci KTÜ Mimarlık Programında MiAK'ın 5 temel başlıkta grupladığı ve bir programın kazandırmasını beklediği bilgi ve becerileri I. Grup (Tasarım/Yaratıcı Düşünme) kazanımlar içinde iletişim, eleştirel düşünme, tasarım ve araştırma ve IV. Grup (Teknoloji) kazanımlar içinde yapı malzemeleri ve uygulamaları, taşıyıcı sistemler ve bina kabuğu sistemleri konularında yoğunlaşmaktadır. II. Grup (Tarih /Kuram, Kültür / Sanat) kazanımları ve III.

Grup (Çevre/ kent/ toplum) kazanımları ikinci ve üçüncü yıllarda karşılanmakta, V) Mimarlık Meslek Ortamı başlığı altındaki kriterler çok az sayıda dersle karşılanmaktadır. Bu nedenle hem MiAK'ın kriterlerini karşılamak için hem de Programın kendine koyduğu hedefleri gerçekleştirebilmesi için raporda kapsamlı bir biçimde değerlendirildiği üzere kimi alanlarda açılacak yeni derslerle müfredatın desteklenmesi ve kimi derslerin içeriklerinin geliştirilmesi önemli görülmektedir.

- “Ekolojik duyarlılığa ve toplumsal sorumluluğa sahip iyi vatandaşlar yetiştirme” misyonuyla hareket eden KTÜ Mimarlık Programının sürdürülebilirlik konusunda da ders sayısını artırması önerilmektedir.
- Öğretim elemanlarının nitelik açısından güçlü olmasına rağmen, programın kendi içine dönük olması, yeni alınan kadroların da aynı gelenekten ve aynı bilimsel altyapıdan gelmesi nedeniyle bu durumun eğitimde yenilik ve çeşitliliğe imkân tanımaması, (eğitimde içten beslenen bir yapının olması) bir problem olarak görülmüştür. Ayrıca Tablo 4.16 da belirtilen öğretim elemanı iş yükleri analizinde, öğretim elemanlarının çoğunun 30 saat ve üzeri ders yükünün olması kaygı vericidir.
- Rapor dönemi içerisinde sadece bir adet kurum içi araştırma projesinin devam ediyor olması, kurumun ulusal ve uluslararası düzeyde önder ve etkin bir yer edinmesinin önünde engel oluşturmaktadır.
- Ders değerlendirmelerinin çoğunun test bazlı yazılı sınav ile yapılıyor olması, stüdyo projelerinin paylaşımlı jüri ortamlarında değil, grup hocalarının bireysel değerlendirmeleri ile yürütülüyor olması demokratik ve şeffaf eğitim sürecini tehdit eden bir unsur olarak değerlendirilmektedir.
- Raporda, ders dosyalarının (ara teslimler ve ara sınavlar dahil), iç ve dış paydaşlarla yapılan iyileştirme ve geliştirme toplantılarının, kurum içi komisyon ve kurul toplantılarının tutanaklarının, öğretim elemanları ve öğrenciler tarafından düzenlenen etkinliklerin ürün ve posterlerinin belgelenmesinin eksik olduğu görülmüştür.
- Eğitim mekânlarının nitelik açısından zenginliğine rağmen, teorik dersler ile uygulamalı derslerin aynı stüdyolarda birlikte yapılıyor olması, öğrencilerin stüdyo çalışmalarının sürekliliğinin kesintiye uğramasına, ders dışı zamanlarının stüdyoda geçirememelerine sebep olmaktadır.
- Stüdyo yürütücülerinin farklı uzmanlık alanlarından olmalarına rağmen ders içi işleyiş sırasında proje stüdyolarında bu çeşitlilikten yararlanılamamaktadır. Bazı dönemler uzmanlık alanı tasarım olmayan hocaların yürüttüğü stüdyolarda bir dönem proje yapılmaktadır. Bu nedenle öğrencilerin farklı yaklaşımlardan, farklı görüşlerden haberdar olabilmeleri açısından, stüdyoda tasarım grubunu yürüten öğretim üyesinin bina bilgisi/tasarım alanından olması ve diğer uzman gurubun bu stüdyolara destek vermesi ve jürilerin bu anlamda karma olması beklenmektedir. Bu durum raporda detaylı olarak açıklanmıştır.

Ziyaret Takımı'nın Programın gelecekteki performansı konusundaki endişeleri:

- Son yıllarda giderek artan öğrenci sayıları birçok program gibi KTÜ Mimarlık Programı için de bir tehdit oluşturmaktadır. Bu tehdit hem mekansal hem de akademik boyuttadır. Öğretim kadrosunun başka eğitim ortamlarında ve kurumlarında yetişmiş yeni kadrolar ile ve stüdyo derslerinin yarı zamanlı öğretim elemanları ile zenginleştirilememesi önemli bir problem oluşturabilecektir. Ayrıca stüdyoların işleyişinde paylaşımcı ortamların oluşturulamaması eğitimi uzun vadede olumsuz etkileyecektir.
- Öte yandan haftalık ders yükü azaltılmadıkça araştırma projeleri ve bilimsel etkinliklerinin gerçekleştirilmesi yetersiz kalabilecektir.
- Akademik faaliyetlere ayrılan bütçe olanaklarının kısıtlılığı öğretim elemanlarının bilimsel etkinlik ve ortamlara katılımlarını olumsuz etkileyecektir.